

Istorie

Caietul elevului

Clasa a VII-a

Cuprins

Unitatea I Lumea la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea	4
Marile alianțe politico-militare în lume	6
Primul Război Mondial. Evoluția alianțelor. Fronturile de luptă	10
Revoluția industrială și războiul. Noul armament și victimele lui	14
Viața în tranșee și frontul de acasă	16
România și Primul Război Mondial	18
Tratatele de pace. Noua hartă a Europei	20
Unitatea II Lumea interbelică: o lume în schimbare	28
Viața cotidiană. Lumea urbană și rurală	30
Femeia în viața publică	34
Cinematograful – artă și industrie	36
Crize economice	38
Cetățean și stat în democrație și în totalitarism	40
Un model democratic – SUA	44
Comunismul. Nazismul	46

Unitatea III Lumea în război	50
Relațiile internaționale. Agresiunea statelor totalitare	52
Al Doilea Război Mondial	58
Noile mijloace de distrugere a oamenilor	64
Viața pe front și pe frontul de acasă	66
Holocaustul	68
Unitatea IV Lumea postbelică	72
Reconstrucție și dezvoltare. Viața cotidiană	74
Declarația universală a drepturilor omului	78
Protestul tinerei generații	80
Democrație versus comunism. Războiul Rece (1945 – 1991)	82
Uniunea Europeană: principii de organizare și funcționare	88
Lumea contemporană. Globalizarea	94
Noile forme de divertisment – jocurile și tehnologia. Consecințe	98
Terorismul	100
Migrații în lumea contemporană	102
Autoevaluare – Răspunsuri	106

3.1. Relațiile internaționale. Agresiunea statelor totalitare	52
3.2. Al Doilea Război Mondial	58
Studiu de caz:	
Noile mijloace de distrugere a oamenilor	64
Viața pe front și pe frontul de acasă	66
Holocaustul	68
SINTEZĂ RECAPITULATIVĂ	70
AUTOEVALUARE	71

1 Relațiile internaționale. Agresiunea statelor totalitare

CUVINTE-CHEIE

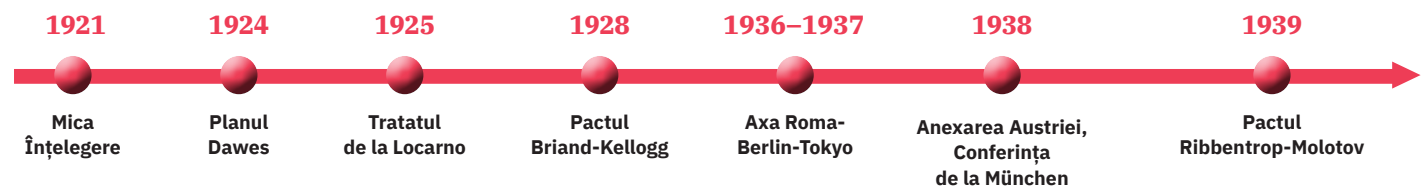
- **revizionism** = atitudine sau acțiune care urmărește revizuirea și modificarea unui tratat, a unei legi sau a unei înțelegeri.
- **conciliatorism** = politica de cedare promovată de Regatul Unit și Franța față de Germania, în vederea preîntâmpinării războiului.

IDEI-CHEIE

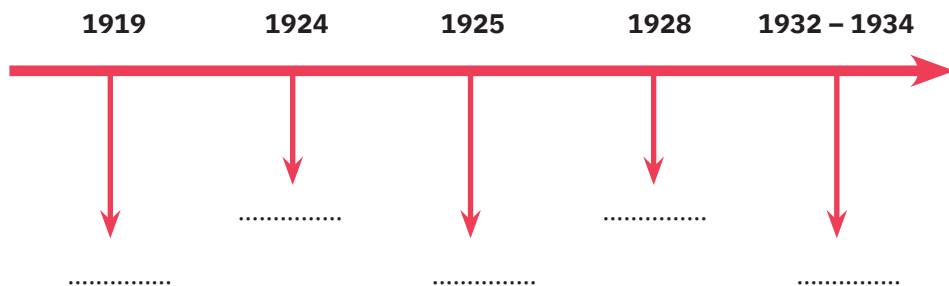
- Pacea instaurată la sfârșitul Primului Război Mondial a fost fragilă. Sursele de tensiune au fost neplata de către Germania a despăgubirilor de război, instaurarea regimurilor totalitare, revizionismul unor state, conciliatorismul Regatului Unit și al Franței. Au existat încercări de menținere a păcii prin tratativele de la Locarno, pactul Briand-Kellogg sau Conferința de la Geneva.
- S-au încheiat o serie de alianțe bilaterale și zonale (Mica Înțelegere, Antanta Balcanică).
- S-au manifestat tensiuni și crize precum atacurile Japoniei și Italiei asupra Manciuriei și, respectiv, Etiopiei, părăsirea Societății Națiunilor de către Germania și Japonia, remilitarizarea zonei renane și reintroducerea serviciului militar obligatoriu de către Germania, anexarea Austriei și dezmembrarea Cehoslovaciei, cucerirea Albaniei de către Italia, semnarea Pactului Ribbentrop-Molotov și a protocolului său secret.

Europa în 1939

I. Marcați pe axa cronologică de mai jos următoarele evenimente și fapte istorice: Conferința de la Geneva, înființarea Societății Națiunilor, Pactul Briand-Kellogg, Tratatul de la Locarno, Planul Dawes.

II. Pe baza unei documentări personale, faceți asocieri între evenimentele consemnate în casetele din stânga și elementele de conținut corespunzătoare, scrise în casetele din dreapta.

Conferința de la Geneva	- scoaterea războiului în afara legii - rezolvarea conflictelor pe cale pașnică
Societatea Națiunilor	- reducerea armamentului statelor
Pactul de la Paris (Briand-Kellogg)	- garanții teritoriale ale Germaniei față de Franța și Belgia - garanții teritoriale ale Regatului Unit și Franței față de Polonia și Cehoslovacia
Pactul de la Locarno	- menținerea păcii mondiale - prevenirea războiului prin negociere

III. Selectați cinci fapte istorice care au marcat relațiile internaționale în perioada interbelică. Arătați câte o consecință a faptelor selectate.

IV. Scrieți în dreptul fiecărei imagini faptul istoric petrecut și menționați cauza acestuia.

CHINA, 1931

ETIOPIA, 1935

SPANIA, 1936

AUSTRIA, 1938

CEHOSLOVACIA, 1939

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

V. Citiți cu atenție textul de mai jos și răspundeți cerințelor.

„Art. 1 Înaltele Părți Contractante declară solemn în numele popoarelor lor respective că condamnă recursul la război pentru regularea diferendelor internaționale și renunță la el ca instrument de politică națională în relațiunile lor mutuale.

Art. 2 Înaltele Părți Contractante recunosc că reglarea sau rezolvarea tuturor diferendelor sau conflictelor, de orice natură sau de orice origine ar fi ele, care se vor putea ivi între ele, nu va trebui niciodată urmărită decât prin mijloace pacifice.“

(Pactul Briand-Kellogg, 1928)

1. Precizați principala prevedere din Art. 1.
.....
2. Precizați principala prevedere din Art. 2.
.....
3. Menționați alte inițiative internaționale pentru a preveni războiul, manifestate în perioada interbelică.
.....
4. Precizați câte state au semnat Pactul Briand-Kellogg.
.....
5. Exprimați-vă opinia despre renunțarea la soluția războiului pentru rezolvarea problemelor dintre state.
.....

IX. În imaginile de mai jos sunt ilustrate personalități ale vieții internaționale interbelice. Realizați o scurtă prezentare a fiecăreia, insistând pe rolul îndeplinit în evoluția relațiilor internaționale.

Adolf Hitler

.....

.....

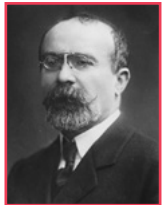
.....

.....

.....

.....

.....

Louis Barthou

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Nicolae Titulescu

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

X. „Francezii și englezii au avut de ales între dezonoare și război; ei au ales dezonoarea și vor avea războiul“. Cuvintele aparțin omului politic britanic W. Churchill și se referă la Conferința de la Munchen din anul 1938. Comentați afirmațiile, arătând dacă a avut dreptate sau nu. Folosiți și informațiile oferite de fotografie.

München 1938. De la stânga la dreapta: Chamberlain, Daladier, Hitler, Mussolini și Ciano, înainte de semnarea Acordului care a dat Regiunea Sudetă Germaniei

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ISTORIA ALTFEL

PROBLEMA REPARAȚIILOR DE RĂZBOI

Între marile puteri învingătoare au intervenit în scurt timp numeroase divergențe, provocate de acordarea despăgubirilor de război. Pe de o parte, Franța cerea ca Germania să plătească o despăgubire de război imensă, cu scopul de a finanța refacerea rapidă a economiei franceze și de a îngreuna refacerea economică a Germaniei. Pe de altă parte, Statele Unite și Regatul Unit, interesate de susținerea economiei germane, în care urmăreau investirea de capitaluri pentru reconstrucție, pledau pentru o datorie de război mult mai mică, ușor de suportat de economia germană grav afectată de război. Americanii, ale căror pierderi economice erau destul de mici, erau dispuși să renunțe la despăgubiri, fiind interesați ca Franța să nu capete putere prea mare în detrimentul Germaniei, pentru a nu se crea un dezechilibru politic și economic în Europa.

În consecință, SUA, pentru a nu slăbi și mai mult economic Germania și restul statelor învinse, au căutat chiar să nu includă în reparațiile de război toate cheltuielile din timpul conflictului mondial. Astfel, Franța cerea Germaniei 600 de miliarde de mărci de aur, Regatul Unit – 400 de miliarde, iar SUA – 228 de miliarde. În cele din urmă, la Conferința de la Londra din aprilie-mai 1921, s-a ajuns la o sumă de 132 de miliarde de mărci de aur, plătite în rate anuale de 2

miliarde de mărci plus 26% din valoarea produselor exportate.

Înțelegând scopul real al acestor demersuri și considerând că nu este singura țară vinovată de declanșarea războiului, Germania a acceptat cu foarte mare greutate plata reparațiilor de război și a căutat să achite cât mai puțin din aceste datorii. Prin urmare, plata datoriilor de război a marcat mult timp relațiile dintre statele europene, generând tensiuni și conflicte. În final, venirea la putere a lui Hitler, în ianuarie 1933, a însemnat și refuzul plății datoriilor de război, Germania neplătind până atunci decât o mică parte.

Mărci germane aflate în circulație în perioada 1914 – 1918

MOȘTENIRE CULTURALĂ

Pactul Briand-Kellogg, semnat de 60 de state (1928, Franța)

Timbru dedicat Antantei Balcanice (1934, România)

Mica Înțelegere – în centru Nicolae Titulescu, ministru de externe (1927 – 1928 și 1932 – 1936), președinte al Societății Națiunilor (1930 și 1931) (România)

2 Al Doilea Război Mondial

CUVINTE-CHEIE

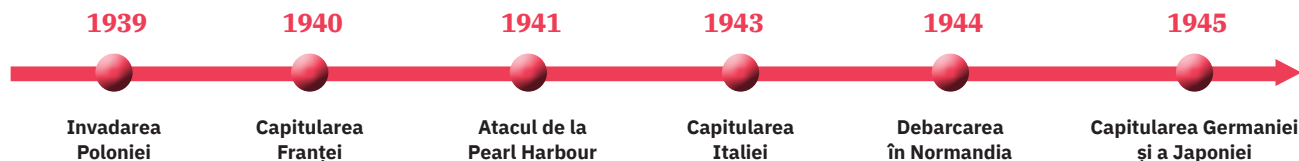
- **ultimatum** = hotărâre irevocabilă, ultim cuvânt.
- **lagăr** = loc izolat în care sunt deținuți opozanții politici, religioși sau din considerente rasiale.
- **holocaust** = exterminare (prin diferite metode) a unei mari părți a populației evreiești din Europa de către naziști și aliații lor.

IDEI-CHEIE

- Lupta pentru reîmpărțirea lumii a generat declanșarea Celui de-Al Doilea Război Mondial.
- Războiul s-a derulat în două faze. Până în anul 1942, Germania, Italia și Japonia au obținut multe victorii. Cu excepția Regatului Unit, în anul 1941 Hitler controla întreaga Europă, iar zona Pacificului era controlată de Japonia.
- Cotitura războiului a fost reprezentată în Europa de bătăliile de la Moscova și Stalingrad, iar în Pacific de lupta de la Midway. În Africa, victoria aliaților de la El Alamein și debarcarea acestora în Maroc și Algeria au pus capăt războiului.
- În 1943, Italia lui Mussolini a capitulat, iar aliații au obținut tot mai multe victorii.
- În 1944, a avut loc debarcarea din Normandia, iar România a întors armele împotriva Germaniei.
- Războiul s-a încheiat în anul 1945, prin capitularea Germaniei și a Japoniei, ultima în urma lansării bombelor de la Hiroshima și Nagasaki.

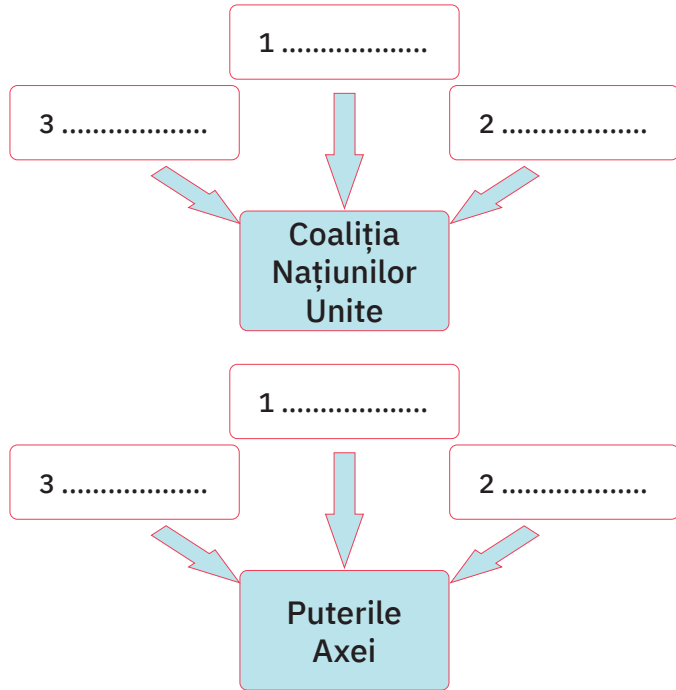
România în anul 1940

I. Realizați o sinteză a evenimentelor petrecute în timpul Celui de-Al Doilea Război Mondial, completând tabelul următor.

An	Europa		Africa	Asia de Sud-Est	Atlantic/Pacific
	Frontul de vest	Frontul de est			
1939					
1940					
1941					
1942					
1943					
1944					
1945					

II. Completați schemele de mai jos cu principalele forțe combatante din Cel de-Al Doilea Război Mondial, ținând cont de gruparea pe cele două sisteme de alianțe.

III. Redactați un text de 10 rânduri în care să explicați și să descrieți atacul japonez din 1941 asupra bazei americane de la Pearl Harbour, din Pacific.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

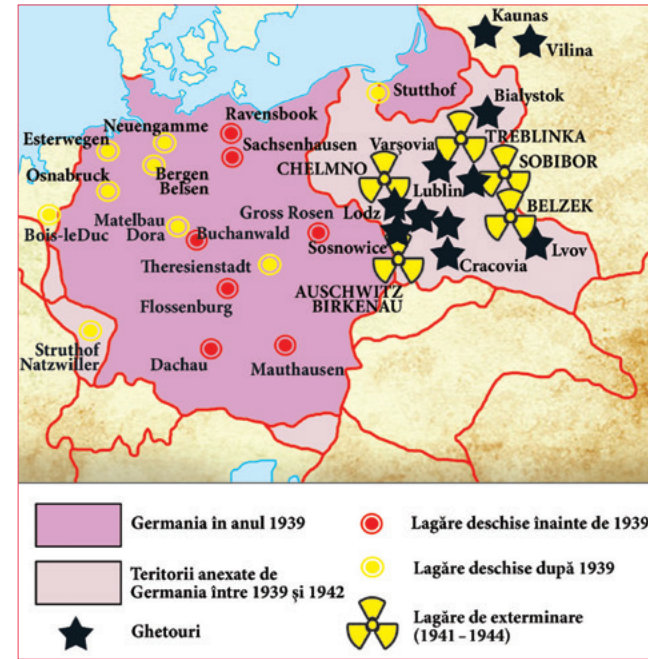
.....

.....

.....

.....

IV. Analizați cu atenție harta și răspundeți cerințelor de mai jos.

- Menționați, pe baza legendei, trei lagăre de concentrare înființate înainte de anul 1939.
.....
.....
- Menționați trei lagăre de concentrare înființate după anul 1939.
.....
.....
- Menționați trei lagăre de exterminare din perioada 1941 – 1944.
.....
.....

V. Prezentați evenimentele petrecute în anul 1940 în istoria României.

.....

.....

.....

.....

VI. Realizați o analiză comparativă a celor două războaie mondiale, stabilind asemănări și deosebiri. Completați tabelul.

ASEMĂNĂRI	DEOSEBIRI
Cauzele războiului	
State implicate/tabere	
Armament	
Zone de desfășurare	
Tratative de pace	
Urmări	

VII. Completați schema de mai jos cu prevederile fiecărei conferințe indicate.

Conferința de la Teheran
28 noiembrie – 2 decembrie 1943

Prevederi

.....

.....

Conferința de la Ialta
4 – 11 februarie 1945

Prevederi

.....

.....

Conferința de la Potsdam
17 iulie – 2 august 1945

Prevederi

.....

.....

VIII. Priviți cu atenție harta alăturată. Aceasta reprezintă zonele de ocupație ale aliaților în orașul Berlin. Identificați armata de ocupație pentru fiecare zonă și completați spațiile punctate de mai jos cu numele acestora.

- 1.....
-
- 2.....
- 3.....
- 4.....